

[Rozdíl mezi filosofickou prací a filosofickým komentováním]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1980](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1980](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 19. 3. 1980
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 19. 3. 1980

[Rozdíl mezi filosofickou prací a filosofickým komentováním]

800319-3

Při každé filosofické práci musíme pozorně a důsledně rozlišovat vlastní filosofickou práci od filosofického komentování. Bohužel spousta filosofické literatury spočívá v tom, že převážně zůstává u komentování. Cílem filosofie je však nikoli komentovat – komentář je funkční pouze tam, kde připravuje vhodnou půdu, vhodnou situaci pro vlastní filosofickou práci, anebo kde shrnuje a podává přehled toho, co bylo filosoficky vykonáno. Kde filosofie zůstává pouhým komentářem, byť sebeduchaplnějším a sebeinteligentnějším, kde zůstává jen při soudech o filosofii a o filosofických jevech, kde je nějakým způsobem jenom hodnotí, řadí, dává jim místo v rámci určité systematiky apod., tam jde o filosofii sekundární – toho si musíme být dobře vědomi. Je to také filosofická práce, a někdy velmi důležitá, ale je to práce druhotná, odvozená a závislá na filosofii primární.

Někdy je forma komentáře jediným v tu chvíli dosažitelným „řešením“ nějakého problému nebo celého chomáče problémů. Nejde v pravém slova smyslu o řešení, spíš o jeho nástin. To lze respektovat, pokud to je chápáno jako závazek nebo jako program. Rozhodující je však skutečné řešení, které spočívá v provedení celé stavby myšlenkové, se všemi důkazy, analýzami, argument atd. Detailní provedení tohoto druhu musí být ovšem vedeno v linii určité strategie, která sama ovšem vyargumentována být nemusí (i když může). Je pak věcí filosofického komentáře, aby tuto strategii odhalil nebo alespoň na ni poukázal. Rozbor strategie ovšem už zase je vlastní filosofickou prací.

Tak se ukazuje, že někdy není snadné rozlišit vlastní filosofickou práci od pouhého filosofického komentáře. Na konkrétních případech bude nutno rozvést do větších podrobností metodiku práce při takovém rozhodování a kritéria, jimiž se bude řídit.

(krouž. blok, č. 80-020; Praha, 800319-3.)

800319